

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І
МИСТЕЦТВ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ПЕРФОРМАТИВНИХ МИСТЕЦТВ
КАФЕДРА МУЗИЧНОГО ПРОДАКШНУ ТА ЗВУКОРЕЖИСУРИ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РОБОТА З ВОКАЛІСТОМ НА КОНЦЕРТІ

для здобувачів вищої освіти

Галузь знань

02 «Культура і мистецтво»

Вид дисципліни

вибіркова

Форма навчання	денна, заочна
Навчальний рік	2024/2025
Кількість кредитів ECTS	4/120
Мова викладання, навчання й оцінювання	українськ а
Форма підсумкового контролю	залік

Розробник:

Комар Володимир Олександрович, старший викладач кафедри музичного продакшну та звукорежисури, провідний інженер навчальної студії звукозапису НАКККіМ.

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Завідувач кафедри музичного продакшну та звукорежисури

Олена СЕРОВА

Протокол № 1 від «2 6 с е р п н я» 2024р.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Анотація (опис) навчальної дисципліни (у т. ч. міждисциплінарні зв'язки): Навчальна дисципліна «*Робота з вокалістом на концерті*» належить до вибірових дисциплін, передбачених освітньою програмою «Звукорежисура» за спеціальністю 025

«Музичне мистецтво» першого (бакалаврського) освітньо-професійного рівня. Дисципліна пропонується для викладання здобувачам на 4-му курсі, у VII семестрі. Формою підсумкового контролю є залік.

Загальна кількість годин – 120 (кредитів ЄКТС –

4). денна форма: контактні години – 56 (практичні),

модульний контроль – 8 год.,

для самостійної роботи здобувачів визначено 56 год.;

заочна форма: контактні години – 14 (практичні),

модульний контроль – 2 год.,

для самостійної роботи здобувачів визначено 104 год.;

Дисципліна спрямована на підготовку фахівців у сфері музичного мистецтва, забезпечуючи здобувачів теоретичними знаннями та практичними навичками концертної роботи звукорежисера в процесі взаємодії з вокалістом. Вона також сприяє розумінню принципів використання концертного обладнання, особливостям роботи звукорежисера в процесі проведення заходів різного масштабу, озвучування різних ансамблів. Вивчення цієї дисципліни сприяє формуванню у студентів комплексного розуміння процесів звукозапису та дає змогу реалізовувати творчі проєкти в тандемі з вокалістами та вокальними колективами в умовах функціонування сучасної музичної індустрії.

Навчальна дисципліна «Робота з вокалістом на концерті» тісно пов'язана з обов'язковими дисциплінами, зокрема «Звукорежисура», «Звукотехнічна апаратура», «Звукорежисура театралізованих та масових свят» «Інструментознавство», «Мультимедійні технології», «Музично-інформаційні технології».

2. Мета дисципліни: Ознайомлення з технікою звукорежисури, специфікою роботи з вокалістом в живому режимі під час концертів, фестивалів, конкурсів, опанування мистецтвом живого міксування звуку.

3. Завдання дисципліни:

- Вивчення мікрофонних технік: розуміння типів мікрофонів, методів встановлення, способи вибору та налаштування мікрофона для різних співочих голосів, способи роботи з вокалом у різних акустичних умовах.
- Опрацювання архітектури звуко-шумового тракту на концерті: збір комплексу ЗШТ на локації. Засвоєння основ живої роботи з еквалайзерами, компресорами, гейтом, фідбек кіллером, шумозаглушенням, реверберацією й іншими ефектами, що формують ЗШТ та впливають на якість вокалу під час живого виступу.
- Організація саундчеку: відпрацювання алгоритму підготовки до виступу, налаштування моніторингу та рівнів оптимального звукового тиску звуко-

шумового сигналу для досягнення комфортного звучання вокаліста на сцені.

- Живе мікшування: навчання балансуванню вокалу та інструментів в живому режимі, реагуванню на зміни динаміки виступу, коригуванню налаштувань у реальному часі.
- Робота з індивідуальними особливостями вокаліста: оволодіння навичками комунікації й розумінням специфіки вокального стилю, діапазону, манери виконання, аби досягти виразного й водночас природного звучання.
- Профілактика зворотного зв'язку (фідбеку) в моніторах: розвиток вміння передбачати та оперативно усувати зворотний зв'язок, використовуючи коректне розташування мікрофонів, моніторів, налаштування рівнів та обробки.
- Техніка безпеки та організаційні аспекти: ознайомлення з основами безпечного поводження з обладнанням, правильним розташуванням кабелів і сценічними особливостями, що впливають на якість роботи звукорежисера та комфорт виконавця.

4. Компетентності, яких набуває здобувач при вивченні дисципліни відповідно до освітньої програми:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані технічні та творчі задачі звукорежисури, зокрема у сфері ансамблевого і хорового мистецтва, що передбачає застосування теорій та методів мистецтвознавчих та технічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК6. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК7. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК12. Здатність працювати автономно.

ЗК13. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК14. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК15. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 17. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні компетентності:

- СК1. Здатність демонструвати достатньо високий рівень професійної майстерності.
- СК3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.
- СК4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.
- СК5. Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення в теорії, історії та методології музичного мистецтва. СК9. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.
- СК10. Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.
- СК11. Здатність оперувати професійною термінологією.
- СК12. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.
- СК14. Здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій.
- СК15. Здатність здійснювати редакторську / менеджерську/лекторську / аранжувальну / звукорежисерську діяльність у сфері музичного мистецтва.
- СК18. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві, музичній педагогіці.

5. Програмні результати навчання: (відповідно до ОІП)

- ПРН1. Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (звукорежисерської) діяльності.
- ПРН2. Володіти методами та навичками оркестрової та ансамблевої гри (ансамблевого /хорового співу), репетиційної роботи та концертних виступів.
- ПРН4. Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.
- ПРН5. Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.
- ПРН8. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих, звукорежисерських і педагогічних інтерпретацій.
- ПРН10. Володіти базовими знаннями, практичними навичками організаційної та творчої роботи з ансамблевим колективом.
- ПРН11. Застосовувати теоретичні знання та навички в редакторській / менеджерській / лекторській / звукорежисерській практичній діяльності.
- ПРН12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
- ПРН14. Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті / вокалу /диригування / теорії, історії музики / композиції.
- ПРН16. Виявляти розуміння фінансово-адміністративних принципів організації мистецьких заходів, закладів культури та музичної освіти.

ПРН18. Виявляти, генерувати і впроваджувати креативні ідеї в професійну діяльність.

Програма навчального курсу складається з чотирьох розділів.

Змістовний модуль №1. Підготовка проєкту, технічні задачі, монтаж сценічного обладнання.

Змістовний модуль №2. Підготовка до заходу: прогонні репетиції, саундчек.

Змістовний модуль №3. Індивідуальна робота з вокалістом: підбір обладнання, специфіка та підготовка до концертної роботи.

Змістовний модуль №4. Мікшування в живому режимі

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДЕННА ФОРМА					
№ з/п	Назва розділу, теми	Обсяг роботи здобувача (годин)			
		Разом	<i>з них:</i>		
			<i>Практичні</i>	<i>модульний контроль</i>	<i>самостійна робота</i>
МОДУЛЬ 1. «Підготовка проєкту, технічні задачі, монтаж сценічного обладнання»					
1.1	Технічна специфікація проєкту: складання плану розташування обладнання, формування технічних і технологічних завдань. Класифікація сценічних заходів.	8	4		4
1.2	Монтаж сценічного обладнання: техніка безпеки, розташування блоків ЗШТ і сценічних конструкцій на локації, попередження зворотного зв'язку (фідбеку) через оптимальне розміщення моніторів і мікрофонів. Інпут лист, сцен. план, сценарій.	8	4		4
1.3	Звукові випробування: тестування обладнання та перевірка основних рівнів сигналу; базове налаштування мікшерного пульта, налаштування й перевірка мікрофонів, гучномовців і комутації.	12	6		6
	Модульний контроль	2		2	
	Разом за 1 модуль	30	14	2	14
МОДУЛЬ 2. «Підготовка до заходу: прогонні репетиції, саундчек»					
2.1	Планування та проведення репетицій: розподіл ролей в команді звукового цеху, синхронізація обладнання, визначення творчих задач та технічних параметрів роботи обладнання ЗШТ на етапі порведення репетицій.	8	4		4
2.2	Організація саундчеку на фестивалі: налаштування моніторингу, перевірка рівнів сигналів, відлаштування балансу звучання вокалу	12	4		4

	і музики в залі, пристосування під акустичні особливості локації, створення оптимальних умов для комфортної роботи вокаліста. Комунікація з вокалістом.				
2.3	Аналіз якості звучання, виправлення недоліків у • мікшуванні ЗШТ, оптимізація взаємодії з вокалістом та музикантами перед виходом на сцену.	8	6		6
	Модульний контроль	2		2	
	Разом за 2 модуль	30	14	2	14
МОДУЛЬ 3. «Індивідуальна робота з вокалістом»					
3.1	Критерії вибору мікрофона, налаштування поп-фільтрів, підсилювачів, комунікація з вокалістом щодо зручності й технічних вимог.	12	4		8
3.2	Індивідуальні особливості вокаліста: розуміння його стилю виконання, діапазону й манери співу; підбір відповідних ефектів (еквалайзер, компресор, реверберація), що підкреслюють вокальні переваги.	16	10		6
	Модульний контроль	2		2	
	Разом за 3 модуль	30	14	2	14
МОДУЛЬ 4. «Мікшування в живому режимі»					
4.1	Основи живого мікшування: оперативне балансування вокалу та інструментів, робота зі змінами динаміки виступу в реальному часі, забезпечення чіткого та збалансованого звучання.	10	6		4
4.2	Застосування ефектів і динамічної обробки: • робота з еквалайзером, компресором, ревербератором, затримками та іншими ефектами під час живого мікшування, контроль над якістю та інтенсивністю обробки.	8	2		6
4.3	Командна робота в масштабних проєктах	4	2		2
4.4	Контроль зворотного зв'язку, оперативне усунення проблем зі звуком, гнучка робота з обладнанням, аби зберегти високу якість звучання вокалу в умовах концерту або фестивалю.	6	4		2
	Модульний контроль	2		2	
	Разом за 4 модуль	30	14	2	14
	РАЗОМ З ДИСЦИПЛІНИ	120	56	8	56

ЗАОЧНА ФОРМА	
	Обсяг роботи здобувача (годин)
	<i>з них:</i>

№ з/п	Назва розділу, теми		практичні	модульний контроль	самостійна робота
МОДУЛЬ 1. «Підготовка проєкту, технічні задачі, монтаж сценічного обладнання»					
1.1	Технічна специфікація проєкту: складання • плану розташування обладнання, формування технічних і технологічних завдань	8	1		7
1.2	Монтаж сценічного обладнання: техніка безпеки, розташування блоків ЗШТ і сценічних конструкцій на локації, попередження зворотного зв'язку (фідбеку) через оптимальне розміщення моніторів і мікрофонів. Інпут лист, сцен. план, сценарій.	10	1		9
1.3	Звукові випробування: тестування обладнання • та перевірка основних рівнів сигналу; базове налаштування мікшерного пульта, налаштування й перевірка мікрофонів, гучномовців і комутації.	12	1		11
Разом за 1 модуль		30	3		27
МОДУЛЬ 2. «Підготовка до заходу: прогонні репетиції, саундчек»					
2.1	Планування та проведення репетицій: розподіл ролей в команді звукового цеху, синхронізація обладнання, визначення творчих задач та технічних параметрів роботи обладнання ЗШТ на етапі порведення репетицій.	9	1		8
2.2	Організація саундчеку на фестивалі: • налаштування моніторингу, перевірка рівнів сигналів, відлаштування балансу звучання вокалу і музики в залі, пристосування під акустичні особливості локації, створення оптимальних умов для комфортної роботи вокаліста. Комунікація з вокалістом.	10	2		8
2.3	Аналіз якості звучання, виправлення недоліків у • мікшуванні ЗШТ, оптимізація взаємодії з вокалістом та музикантами перед виходом на сцену.	11	2		9
Разом за 2 модуль		30	5		25
МОДУЛЬ 3. «Індивідуальна робота з вокалістом»					
3.1	Критерії вибору мікрофона, налаштування поп-фільтрів, підсилювачів, комунікація з вокалістом щодо зручності й технічних вимог.	12	1		11
3.2	Практика звукозапису ансамблевого та хорового співу	18	3		15
Разом за 3 модуль		30	4		26
МОДУЛЬ 4. «Мікшування в живому режимі»					
4.1	Основи живого мікшування: оперативне балансування вокалу та інструментів, робота зі змінами динаміки виступу в реальному часі,	6,5	0,5		6

	забезпечення чіткого та збалансованого звучання.				
4.2	Застосування ефектів і динамічної обробки: • робота з еквалайзером, компресором, ревербератором, затримками та іншими ефектами під час живого мікшування, контроль над якістю та інтенсивністю обробки.	8,5	0,5		8
4.3	Командна робота в масштабних проєктах	6,5	0,5		6
4.4	Контроль зворотного зв'язку, оперативне усунення проблем зі звуком, гнучка робота з обладнанням, аби зберегти високу якість звучання вокалу в умовах концерту або фестивалю.	6,5	0,5		6
	Модульний контроль	2		2	
	Разом за 4 модуль	30	2	2	26
	РАЗОМ З ДИСЦИПЛІНИ	120	56	8	56

Практичні завдання для здобувачів по модулях

Змістовний модуль №1. Підготовка проєкту, технічні задачі, монтаж сценічного обладнання.

Складіть ілюстрований технічний райдер та план сцени, інпут лист з урахуванням маршрутизації сигналу та оптимального розташування обладнання. Встановіть і протестуйте усе сценічне обладнання, забезпечивши правильну комутацію та мінімізувавши виникнення фідбеку. Оцініть акустичні особливості простору і налаштуйте рівні гучності та еквалайзера для досягнення якісного звучання. Опишіть зроблену роботу (суб'єктивні та об'єктивні параметри звуку)

Змістовний модуль №2. Підготовка до заходу: прогонні репетиції, саундчек.
Розробіть послідовність дій для прогонних репетицій, визначивши ролі в команді звукорежисерів, описавши порядок перевірки звучання вокалу та інструментів, параметри. Проведіть саундчек, відкоригувавши моніторинг, мікшер, ефекти для вокаліста та решти колективу. Запишіть та проаналізуйте результати репетиції, відкорегувавши остаточні зміни в налаштування мікшування перед виступом.

Змістовний модуль №3. Індивідуальна робота з вокалістом: підбір обладнання, специфіка та підготовка до концертної роботи.

Порівняйте декілька типів голосів та мікрофонів для вокаліста. Оберіть оптимальний варіант з урахуванням індивідуальних особливостей співака (конкретний приклад, аналіз спектру голосу). Налаштуйте індивідуальні пресети еквалайзера й компресора, що підкреслюють переваги стилю та тембру голосу виконавця. Проведіть додаткову сесію з вокалістом, відпрацювавши техніку тримання мікрофона й оптимальні робочі параметри мікшування. Опишіть процес.

Змістовний модуль №4. Мікшування в живому режимі

Реалізуйте «живе» мікшування під час концерту в якості учасника команди звукового забезпечення, оперативно коригуючи рівні вокалу та інструментів у процесі виконання. Відстежуйте й запобігайте виникненню зворотного зв'язку, контролюючи налаштування еквайзера та просторове розташування обладнання. Після виступу проаналізуйте виконану роботу й визначте кроки покращення мікшування та взаємодії з вокалістом на майбутнє. Опишіть пророблену роботу і висновки.

Критерії оцінювання

1. Відвідування занять (10 балів)

100% відвідування: 10 балів

90–99% відвідування: 8 балів

80–89% відвідування: 6 балів

Менше 80% відвідування: 4 бали

Модуль 1. Підготовка проєкту, технічні задачі, монтаж сценічного обладнання (10 балів)

Оцінюється правильність складання технічного райдера, плану розташування обладнання, коректності монтажу та тестування техніки: **8–10 балів** – за повне та якісне виконання завдання з урахуванням акустичних особливостей і мінімізацією зворотного зв'язку.

Модуль 2. Підготовка до заходу: прогонні репетиції, саундчек (10 балів)

Оцінюється вміння організувати репетиції, саундчек та забезпечити якісний вокальний моніторинг: **8–10 балів** – за логічне планування дій, адаптивне реагування на проблеми й оптимальне налаштування рівнів звучання.

Модуль 3. Індивідуальна робота з вокалістом: підбір обладнання, специфіка та підготовка до концертної роботи (20 балів)

Оцінюється коректність вибору мікрофонів, налаштування процесорів обробки (еквайзер, компресор), а також взаємодія з вокалістом та створення комфортних умов виконання: **10–30 балів** – за глибоке розуміння індивідуальних особливостей голосу, забезпечення збалансованого звучання та професійну співпрацю з виконавцем.

Модуль 4. Мікшування в живому режимі (30 балів)

Оцінюється здатність оперативно реагувати на зміни під час виступу, застосовувати ефекти, контролювати баланс вокалу та інструментів, запобігати фідбеку: **4–5 балів** – за якісне живе мікшування, точне використання еквайзера, панорамування та ефектів із урахуванням жанрових особливостей та загальної музичної картини.

Питання до заліку

1. Які основні параметри слід враховувати при розробці технічного райдера для виступу вокаліста?
2. У чому полягає особливість роботи з акустикою приміщення під час налаштування звуку на концерті?
3. Які переваги та недоліки динамічних мікрофонів порівняно з конденсаторними при роботі з вокалом?
4. Як правильно розташувати монітори на сцені, щоб мінімізувати виникнення зворотного зв'язку (фідбеку)?
5. Які базові правила комутації обладнання необхідно знати звукорежисеру при монтажі сцени?
6. Які параметри слід відслідковувати під час попереднього тестування обладнання (лінійний сигнал, виходи, рівні)?
7. Який вплив має розмір та матеріали сцени/приміщення на звучання вокалу?
8. У чому полягають особливості регулювання рівнів у мікшерному пульта (gain, fader, master) для вокалу?
9. Як правильно оцінити акустичні характеристики приміщення перед виступом?
10. Які види мікрофонних підвісів і стійок існують, та як обрати оптимальний варіант для вокаліста?
11. Що таке «саундчек» і які етапи він зазвичай включає?
12. Які завдання вирішуються під час прогонної репетиції з вокалістом і колективом?
13. Як забезпечити комфортний моніторинг для вокаліста на сцені?
14. У чому переваги проведення кількох саундчеків у різний час доби (наприклад, вдень і ввечері)?
15. Які частотні діапазони найважливіші для чистоти та чіткості вокалу?
16. Як впливає розташування музичних інструментів на сцені на якість вокального звучання?
17. Які помилки найчастіше трапляються при налаштуванні вокалу під час саундчеку?
18. Що слід перевірити (окрім рівнів та частот) для уникнення технічних збоїв під час виступу?
19. У яких випадках слід змінювати положення мікрофона чи монітора під час репетиції?
20. Як відстежити та усунути надмірну реверберацію приміщення або інші проблеми акустики до початку концерту?
21. Які критерії слід брати до уваги при виборі мікрофона для конкретного вокаліста?
22. Чим відрізняється робота з вокалістом, що виконує академічний спів, від роботи з естрадним вокалом?
23. Як правильно налаштувати компресор для вокаліста з широким динамічним діапазоном?
24. Що таке «індивідуальний саундчек» та навіщо він потрібен?
25. Як визначити оптимальну дистанцію між ротом вокаліста та мікрофоном під час виступу?

26. Які особливості роботи з вокалістами, які виконують речитативи, реп чи швидкі пасажі?
27. Як спілкуватися з вокалістом, щоб пояснити необхідні зміни в налаштуваннях мікрофона або моніторів?
28. Які ефекти (крім еквалайзера й компресора) найчастіше застосовуються до вокалу в живому виконанні?
29. На що звернути увагу при налаштуванні індивідуальних пресетів для різних вокальних стилів?
30. Як правильно обирати підсилювачі, DI-бокси чи інше допоміжне обладнання для вокаліста?
31. У чому відмінність «живого» мікшування від студійного?
32. Які основні задачі звукорежисера під час живого виступу вокаліста?
33. Як швидко реагувати на зміну динаміки вокалу під час концерту, не втрачаючи загального балансу міксу?
34. Яку роль відіграє панорамування (стереорозподіл) інструментів у живому мікшуванні вокалу?
35. Як керувати рівнем реверберації та дилею в реальному часі під час пісні?
36. Які стратегії можна застосувати для запобігання раптового фідбеку під час виступу?
37. Як впливає тип жанру та стиль композиції на роботу звукорежисера з вокалом у реальному часі?
38. Чим відрізняється робота зі звуком на малих клубних сценах та великих фестивальних майданчиках?
39. Які практичні прийоми допомагають зберігати чіткість вокалу при гучному супроводі інструментів?
40. Як контролювати співвідношення «вокал–музичний фон» на різних етапах виконання (куплет, приспів тощо).
41. У чому важливість правильного налаштування мікрофонної техніки самим вокалістом (кут, відстань, манера тримання)?
42. Як підготувати обладнання до концерту, якщо виступ відбувається на відкритому повітрі?
43. Яким чином можна використовувати портативні рекординги для подальшого аналізу живого виступу?
44. Чому важливо зберігати комунікацію із вокалістом під час концерту через спеціальні сигнали чи моніторну лінію?
45. Які чинники можуть вплинути на якість звуку під час виступу, навіть якщо було налаштовано все ідеально на репетиції?
46. Як забезпечити безпеку обладнання та артистів на сцені (кабелі, розташування апаратури) без погіршення якості звуку?
47. Яким чином можна оперативно виправити ситуативне падіння рівня сигналу або пошкодження мікрофона під час виступу?
48. Що варто врахувати при роботі з бек-вокалом під час живого виконання?
49. Як проводити післяконцертний аналіз якості звучання вокалу й міксу та робити висновки для майбутніх виступів?
50. Які перспективи та тренди в інноваційних технологіях живої звукорежисури можуть спростити або удосконалити роботу з вокалістом?

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧА

➤ Оцінка А (90-100):

- Відповідь здобувача є глибокою, повною, розгорнутою, логічною та аргументованою.
- Здобувач демонструє:
  - ✓ глибокі знання всіх тем навчальної програми;
  - ✓ вільне володіння музичними термінами, грамотне формулювання відповідей;
  - ✓ здатність робити власні висновки, узагальнення та проводити аналіз.
- У практичних завданнях здобувач:
  - ✓ правильно застосовує теоретичні знання;
  - ✓ демонструє творчий підхід і відсутність суттєвих помилок.
- Відповідь свідчить про здатність працювати з сучасними методами аналізу музичних творів і вирішувати професійні завдання на високому рівні.

➤ Оцінка В (82-89):

- Відповідь здобувача є правильною та аргументованою, але менш детальною.
- Здобувач демонструє:
  - ✓ знання основних положень програми;
  - ✓ грамотне володіння термінами та здатність робити певні узагальнення.
- У відповіді може бути відсутня частина необхідних відомостей про предмет питання.
- Практичні завдання виконані правильно, але можуть містити незначні неточності.

➤ Оцінка С (74-81)

- Відповідь здобувача є правильною, але недостатньо глибокою.
- Здобувач демонструє:
  - ✓ базові знання понять і термінів;
  - ✓ логічне формулювання відповідей, але є незначні недоліки у розкритті змісту понять, категорій, закономірностей.
- Практичні завдання виконані з помітними неточностями, але загалом відповідають вимогам.

➤ Оцінка D (64-73):

- Відповідь здобувача є поверхневою та недостатньо аргументованою.
- Здобувач демонструє:
  - ✓ неповні знання або прогалини в розумінні основних понять;
  - ✓ нечітке розкриття змісту категорій та закономірностей.
- Відповідь може бути логічно порушеною, з помилками у формулюваннях і висновках.
- Практичні завдання виконані частково або містять значні недоліки.

➤ Оцінка E (60-63)

- Відповідь здобувача є поверхневою, свідчить про значні прогалини

- у знаннях.
- Основні поняття та категорії викладені не зовсім правильно.
- У відповіді порушено логіку подання матеріалу, є численні стилістичні та граматичні помилки.
- Практичні завдання виконані неправильно або мають грубі помилки.
- **Оцінка FX (35-59)**
  - Здобувач не відповів на поставлене питання або відповідь є неправильною.
  - Допущено грубі помилки, які свідчать про відсутність систематичних знань. Здобувач не володіє основними поняттями навчальної дисципліни, не розуміє принципів аналізу, не може сформулювати власну думку.
  - Практичні завдання не виконані або виконані з численними суттєвими помилками.
- **Оцінка F (1-34)**
  - Здобувач не відвідував заняття, не виконував завдань і не виявляв інтересу до вивчення дисципліни.
  - Відсутні будь-які знання або вміння з предмету.
  - Практичні завдання не виконані взагалі.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка а ECTS	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	Відмінно
82–89	B	Добре
74–81	C	
64–73	D	Задовільно
60–63	E	
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Основна література

1. Ананьєв А.Б. Акустика музики та мовлення для звукорежисера: навчальний посібник. — Київ, 2014. — 97 с.
2. Гібсон, Д. Мистецтво зведення [Електронний ресурс]: візуальне керівництво по звукозапису і продюсуванню / Д. Гібсон; тех. ред. Г. Петерсен. [Б. м.: б. в.]. 162 с.
3. Ньюелл Ф. Мастеринг: погляд зсередини / Пер. З англ. О.Кравченка, О.Науменка, А.Субботіна; За ред. О.Кравченка; Передмова О.Кравченка.

Київ.: Комора, 2015. 200с.

4. Bartlett, B., & Bartlett, J. (2009). *Recording Music on Location: Capturing the Live Performance*. Focal Press. New York: Focal Press. 320 p.
5. Gibson D. *The Art of Producing: A Visual Guide to Recording, Engineering, and Production* / D. Gibson, 1st edition., New York, NY: Routledge, 2019. 266 p.
6. Shure Incorporated. (2012). *Microphone Techniques for Recording*. Shure Incorporated.
7. Rosiński, A. (2022). *Microphone Techniques in Stereo and Surround Recording*. Jagiellonian University Press. 253p.